

Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Varning

Innehåller tribenuronmetyl, kan ge upphov till allergisk reaktion.

Samla upp spill.

Innehållet/behållaren lämnas till godkänd avfallsmottagare.

Undvik utsläpp till miljön.

Förorena inte vatten med produkten eller dess behållare. (Rengör inte sprututrustning i närheten av vattendrag/Undvik förorening via avrinning från gårdsplaner och vägar).

Första hjälpen

För information se säkerhetsdatabladet.

För att undvika risker för människors hälsa och för miljön, följ bruksanvisningen.

Tel. vid olycksfall: 24 timmars-service:
020-99 60 00, +46 (0)8 33 70 43 (utland).

Ratio® Super SX®

OGRÄSMEDEL

**Reg. nr. 5036. Behörighetsklass 2L.
Endast för yrkesmässigt bruk.**

Användningsområde:

Mot örtogräs i odlingar av vete, korn, havre, råg och rågvete. Endast för vårbehandling. All annan användning är otillåten om den inte särskilt tillåts.

Läs medföljande anvisningar före användningen.

Innehåll:

Tribenuronmetyl (CAS: 101200-48-0) 250 g/kg (25,0 vikt %)

Tifensulfuronmetyl (CAS: 79277-27-3) 250 g/kg (25,0 vikt %)

Innehåll:

300 g e

® Registrerat varumärke av
E.I. du Pont de Nemours & Co. (Inc.)

Formulering: Vattenlösligt granulat (SG)

Importör och innehavare av godkännandet:

DuPont Sverige AB

Box 914 - 195 05 Arlandastad

Tfn: 08-595 110 40

Tillverkare:

DuPont de Nemours (France) S.A.S.

82, rue de Wittelsheim

F-68701 Cernay Cedex, France

3 576960 064644

K-39694/31608 - SWEDEN

Satsnummer och produktionsdatum:

Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Varning

Innehåller tribenuronmetyl, kan ge upphov till allergisk reaktion.

Samla upp spill.

Innehållet/behållaren lämnas till godkänd avfallsmottagare.

Undvik utsläpp till miljön.

Förorenna inte vatten med produkten eller dess behållare. (Rengör inte sprututrustning i närheten av vattendrag/Undvik förorening via avrinning från gårdsplaner och vägar).

Första hjälpen

För information se säkerhetsdatabladet.

För att undvika risker för människors hälsa och för miljön, följ bruksanvisningen.

Tel. vid olycksfall: 24 timmars-service:
020-99 60 00, +46 (0)8 33 70 43 (utland).

Ratio® Super SX®

OGRÄSMEDEL

**Reg. nr. 5036. Behörighetsklass 2L.
Endast för yrkesmässigt bruk.**

Användningsområde:

Mot örtogräs i odlingar av vete, korn, havre, råg och rågvete. Endast för vårbehandling. All annan användning är otillåten om den inte särskilt tillåts.

Läs medföljande anvisningar före användningen.

Innehåll:

Tribenuronmetyl (CAS: 101200-48-0) 250 g/kg (25,0 vikt %)

Tifensulfuronmetyl (CAS: 79277-27-3) 250 g/kg (25,0 vikt %)

Innehåll:

300 g e

® Registrerat varumärke av
E.I. du Pont de Nemours & Co. (Inc.)

Formulering: Vattenlösligt granulat (SG)

Importör och innehavare av godkännandet:

DuPont Sverige AB

Box 914 - 195 05 Arlandastad

Tfn: 08-595 110 40

Tillverkare:

DuPont de Nemours (France) S.A.S.

82, rue de Wittelsheim

F-68701 Cernay Cedex, France

K-39694/31608 - SWEDEN

Ratio® Super SX®

OGRÄSMEDEL

PRODUKTFAKTA

Medlets verkan:	Ogräsmedel
Registreringsnummer:	5036
Behörighetsklass:	2L
Formulering:	Vattenlösligt Granulat (SG) med DuPont SX® teknologi
Verksamt ämne:	250 g/kg (25 vikt%) tribenuronmetyl (CAS:101200-48-0) och 250 g/kg (25 vikt %) tifensulfuronmetyl (CAS:79277-27-3).

ANVÄNDNINGSVILLKOR

RATIO® SUPER SX® är godkänd för vårbehandling i stråsäd med eller utan insådd av gräs enligt nedanstående sammanfattning. All användning är otillåten om den inte särskilt tillåts. Läs hela bruksanvisningen före användningen.

Gröda	Skadegörare	Tillåten behandling				Högsta tillåtna dos g/ha	Spridningsmetod
		Tidpunkt utv. Stadium	Karenstid	Max antal beh.	Intervall antal dagar		
Vårsäd: vete, korn, havre, med eller utan insådd av gräs	Tvåhjärtbladiga örtogräs	BBCH 11-39	Ingen behandling efter grödstage BBCH39	1	Ej relevant	30 g/ha	Bomspruta
Höstsäd: vete, korn, råg, rågvete med eller utan insådd av gräs	Tvåhjärtbladiga örtogräs	BBCH 20-39 Endast vårbehandling.	Ingen behandling efter grödstage BBCH39	1	Ej relevant	30 g/ha	Bomspruta

Övriga villkor

- Ett vindanpassat skyddsavstånd ska bestämmas med hjälp av "Hjälpreda för bestämning av vindanpassat skyddsavstånd vid användning av lantbruks spruta med bom".
- Vid hantering av produkten eller sprutvätskan ska skyddshandskar användas. (Andra hälsoskyddsåtgärder får användas om de ger minst motsvarande skydd).

Observera att användningsvillkor och övriga villkor är lagkrav och måste följas av den som använder medlet.

Restriktioner

- Kontrollera effekten av behandlingen genom att lämna en obehandlad yta på minst 25 kvadratmeter i fältet.
- **Omsprutning/Omsådd:** Vid omsådd på ett fält behandlat med Ratio® Super SX® eller en annan sulfonylureaprodukt kan enbart stråsäd sås. Inom den första månaden efter behandling kan endast vårveete eller havre sås och fältet bör plöjas. Använd inte Ratio® Super SX®, Ally® 50 ST, Ally® Class 50 WG, Express® 50 SX®, Harmony® 50 SX®,

Harmony® Plus 50 ST eller Harmony® Plus 50 SX® eller en annan sulfonylureaprodukt i den omsådda stråsädesgrödan.

- **Efterföljande grödor:** På hösten efter behandling med Ratio® Super SX® kan det sås stråsäd, med eller utan insädd av gräs/klöver, och höstraps. Specialgrödor (t.ex rosor) bör inte planteras/sås på fältet om Ratio® Super SX® använts tidigare på våren samma år. På våren, året efter behandling med Ratio® Super SX®, finns det ingen begränsning i vad som kan planteras/sås.
- **Sorter:** Nytt sortmaterial utvecklas kontinuerligt inom varje gröda. Innan Ratio® Super SX® används i en ny sort, kontrollera hos återförsäljaren att praktiska erfarenheter och/eller försöksresultat föreligger. Havresorten Matilda kan i vissa fall vara känslig, därmed avråder DuPont från behandling i Matilda-havre.
- **Ljutfärgning:** Under vissa förhållanden kan en ljusfärgning av grödan uppträda men den försvinner ofta snabbt igen.
- **Stråförkortning:** Viss stråförkortning kan ibland uppkomma.

Anvisningar om användning

Verknings sätt

Ratio® Super SX® är en systemisk herbicid. De flesta förekommande örtogräs i stråsäd bekämpas effektivt.

Ratio® Super SX® upptas snabbt genom bladen. Tillväxten av ogräsplantorna avstannar inom några få timmar. Kloros, plantdöd och andra synliga förändringar på ogräsen kan iakttagas inom 1-3 veckor. Ratio® Super SX® har god effekt även vid låga temperaturer om ogräsen är i tillväxtfas. Enskilda nätter med nattfrost eller regn några timmar efter sprutningen påverkar inte ogräseffekten. Optimal effekt uppnås dock vid temperaturer över 10°C, då ogräsen växer konstant. Regn påverkar inte effekten om det har varit torrt väder 2 timmar efter behandlingen och sprutvätska torkat in på plantorna.

Resistensrisk

Ratio® Super SX® innehåller de verksamma ämnena tribenuronmetyl och tifensulfuronmetyl som bägge är sulfonylureor och tillhör verkningsmekanismgrupp: **HRAC:B**.

När ogräsmedel med samma eller liknande verkningsätt används ensidigt på samma areal under en lång följd av år kan naturligt resistent exemplar av ogräs selekteras fram, föröka sig och bli dominerande på fältet.

Om ett ogräs är resistent mot ett sulfonylureamedel från HRAC grupp B, är det korsresistent mot andra medel med samma verkningsmekanism. Flera fall av resistens mot sulfonylureamedel har identifierats hos våtarv, renkavle och enskilda fall hos då, åkerpilört och gullkrage.

Rekommendationer

- 1) Om resistens har konstaterats mot Ratio® Super SX®, ombehandlas fältet snarast möjligt med ett annat, effektivt medel mot denna ogräsart. Se nedan under förebyggande åtgärder.
- 2) Uppkomsten av resistens kan undvikas genom att alternera med, eller att blanda med, ogräsmedel med annat verkningsätt som är verksamt på samma ogräsarter.

Följ HRACs rekommendationer när du väljer en annan typ av produkt. En mångsidig växtföljd med

effektiv ogräsbekämpning i varje gröda eller ett aktivt trädesbruk är också bra åtgärder mot uppkomst av herbicid-resistens.

Optimala verkningsförhållanden

Behandlingstid

Grödan bör vara i god tillväxt och behandlas inte om den är stressad eller skadad.

Höstsäd, våren: Bäst effekt erhålles tidigt på våren på små ogräs och så snart ogräsen börjat växa och temperaturen är 10 °C.

Vårsäd, fastmarksjord: Bäst effekt erhålles om ogräsen är i hjärtbladsstadiet, första örtblad vilket ofta sammanfaller med grödans 2-3 bladsstadium.

Vårsäd, mulljordar: Bäst effekt erhålles om de sent groende ogräsen är i hjärtbladsstadiet och de tidigast groende har 2-4 örtblad, vilket ofta sammanfaller med grödans 3-4 bladsstadium. Behandla ej för tidigt på mulljord.

Jordtyp

Ratio® Super SX® har god ogräseffekt på såväl ler-

jordar och sandjordar som på mulljordar.

Ogrässpektrum

När bruksanvisningen följs, har Ratio® Super SX® effekt (>85% effekt) på flertalet ogräsarter i stråsåd. Tabellen nedan visar effekten av 30 g/ha Ratio® Super SX® på ett antal ogräsarter.

Ogräs	Vårhjärt blad -2 örtblad	Vår 3 - 6 örtblad
Åkersenap (<i>Sinapis arvensis</i>)	VS	VS
Korsört (<i>Senecio vulgaris</i>)	VS	S
Snärjmåra (<i>Galium aparine</i>)	N	N
Förgätmigej (<i>Myosotis arvensis</i>)	VS	S
Våtarv (<i>Stellaria media</i>)	VS	VS
Gråbo (<i>Artemisia vulgaris</i>)*	S	MS
Gullkrage (<i>Chrysanthemum segetum</i>)	M	N
Güllört (<i>Amsinckia</i>)	VS	S
Svinmålla (<i>Chenopodium album</i>)	VS	VS
Dån spp. (<i>Galeopsis</i> spp.)	VS	VS
Harkål (<i>Lápsana commúnis</i>)	VS	S
Skatnäva (<i>Erodium cicutarium</i>)	MS	MS
Vildpersilja (<i>Aethusa cynapium</i>)	VS	S
Lomme (<i>Capsella bursa-pastoris</i>)	VS	VS
Jordrök (<i>Fumária officínális</i>)	S	MS
Kamomill spp. (<i>Matricaria</i> spp.)	VS	VS
Baldersbrå (<i>Tripleurospérmum inodórum</i>)	VS	VS
Gatkamomill (<i>Chamomilla suaveolens</i>)	VS	S
Blåklint (<i>Centaurea cýanus</i>)	VS	VS

** Åkertistel och gråbo måste vara i 5-10 cm-stadiet vid sprut-tidpunkten.

VS (mycket effektiv) = 95% eller mer bekämpning
 S (effektiv) = 85 - 95% bekämpning
 MS (moderat effektiv) = 75 - 85% bekämpning

Ogräs	Vårhjärt blad -2 örtblad	Vår 3 - 6 örtblad
Fårtunga (<i>Anchusa arvensis</i>)	VS	S
Vitblåra (<i>Melandrium album</i>)	VS	VS
Nattskatta (<i>Solánium nigrum</i>)	N	N
Penningört (<i>Thlaspi arvense</i>)	VS	VS
Pilört, vanlig (<i>Polygonum lapathifolium</i>)	VS	VS
Pilört, åker (<i>Polygonum persicária</i>)	VS	VS
Åkerbinda (<i>Polygonum convolvulus / Fallopia convolvulus</i>)	S	MS
Trampört (<i>Polygonum aviculáre</i>)	S	S
Vitgröe (<i>Poa ánnua</i>)	N	N
Arvraps (<i>Brassica napus ssp. Napus</i>)	VS	VS
Åkerviol (<i>Viola arvensis</i>)	S	MS
Näva spp. (<i>Geranium</i> spp.)	S	MS
Åkertistel (<i>Cirsium arvense</i>)* ₁	S	MS
Rödplister (<i>Lámium purpúreum</i>)	S	S
Kornvallmo (<i>Papáver rhoeas</i>)	VS	VS
Åkerveronika (<i>Verónica agréstis</i>)	MS	M
Fältveronika (<i>Verónica arvensis</i>)	M	M
Trädgårdsveronika (<i>Verónica pérsica</i>)	MS	M

M (mindre god) = 75 - 60% bekämpning
 N (bekämpar ej) = < 60% bekämpning

Dosering

Höstsäd

Endast vårbehandling.

Arvraps, baldersbrå, blåklint, dån, förgätmigej, harkål, kamomill, lomme, penningört, plister, målla, trampört, vallmo, våtarv och andra ogräs, som enligt tabellen kan bekämpas > 85 %, med beteckning "VS" och "S".

Behandling göres företrädesvis tidigt om våren när grödan är i god, aktiv tillväxt, från stadium BBCH 20 fram till stadium BBCH 39. Optimalt är när temperaturen är över 10°C.

Dosen är 25 – 30 gram Ratio® Super SX® per ha + vätnedel. Högsta dosen används vid stort ogrässtryck, samt vid bekämpning av åkerviol.

Vårsäd

Våtarv, baldersbrå, åkerbinda, vanlig pilört, åkerpilört, arvraps, åkersenap, lomme, svinmålla och andra ogräs, som enligt tabellen kan bekämpas > 85 %, med beteckning "VS" och "S".

Behandling göres vid ogräsen hjärtblad – 4-blad-stadium, bäst när grödan är i god, aktiv tillväxt, från stadium BBCH 11 fram till stadium 39.

Dosen är 20 – 30 gram Ratio® Super SX® per ha + vätnedel. Högsta dosen används vid stort ogrässtryck, samt vid bekämpning av åkerviol. Den lägre dosen vid behandling i havre.

Havresorten Matilda kan i vissa fall vara känslig, därmed avråder DuPont från behandling i Matilda havre.

Insådd av gräs

Gräsinsådder kan behandlas insåningsåret och Ratio® Super SX® doseras på samma sätt som vårstråsäd utan insådd. Gräsinsådden bör dock ha minst ett blad vid behandlingstillfället. Ängssvingel är den känsligaste gräsarten och kan påverkas men har i försöken återhämtat sig. All behandling skördeåret avrådes.

Beredning av sprutvätska

Börja alltid arbetet med en ren spruta. Fyll spruttanken till hälften med vatten, starta omrörningen och tillsätt erforderlig mängd Ratio® Super SX®. Tillsätt resten av vattnet. Sprutvätskan ska vara under omrörning vid transport och

sprutningsarbete. Vid tillredning av sprutvätska får ingen vätska komma ut i avlopp, åar eller vattentäcker. Använd en biobädd eller en platta med uppsamling. Tillredd sprutvätska bör användas samma dag.

Vättnedel

Normalt rekommenderas tillsats av ett non-joniskt vätnedel, typ Väto, då Ratio® Super SX® används ensamt.

Dos: 0,5 dl per 100 l vatten

Vätskemängd

Rekommenderad vätskemängd 100-200 l/ha.

Spridningsteknik

Val av vätskemängder, storlek på munstycken, tryck och körhastighet ska säkra en jämn täckning av plantorna samt minimera avdriften. Vid spridning av Ratio® Super SX® följ anvisningarna i broschyrerna "Hjälpreda för bestämning av vindanpassat skyddsavstånd vid användning av lantbruksspruta med bom". Denna finns att hämta på www.sakertvaxtskydd.se.

Skyddsutrustning

Vid påfyllning av lantbrukssprutan ska följande skyddsutrustning användas:

- Halvmask med partikelfilter FFP1 (EN 149).
- Skyddshandskar, nitrilgummi (EN 374).
- Helskyddskläder, Typ 5-6 (EN ISO 13982-2 / EN13034), gummiförkläde och gummistövlar av nitrilgummi (EN 13832-3/EN IS 20345).
- Skyddsglasögon, med sidoskydd, EN166.

Vid sprutning utomhus vid användning av traktor utan hytt.

- Använd halvmask med partikelfilter P1 (EN 143).
- Skyddshandskar, nitrilgummi (EN 374).
- Helskyddskläder, Typ 4 (EN14605) och gummi-stövlar av nitrilgummi (EN 13832-3/EN IS 20345)
- Skyddsglasögon, med sidoskydd, EN166.

Vid sprutning utomhus vid användning av traktor med hytt.

- Skyddshandskar, nitrilgummi (EN 374).
- Skyddsglasögon, med sidoskydd, EN166.

Följ allmänna hygienåtgärder genom att:

- Undvika kontakt med hud, ögon och kläder.
- Avstå från mat, dryck, rökning och snusning vid arbetsplatsen.
- Förvara åtskilt från livsmedel och djurfoder.
- Ta av och rengör nedsmutsade kläder och skyddsutrustning.
- Förvara skyddsutrustning separat.
- Tvätta händer före raster.
- Duscha och tvätta alla kläder efter arbetspassets slut.

Rengöring av sprututrustning

Börja alltid sprutarbetet med en ren spruta. Kontrollera att det inte finns beläggningar eller rester i tanken, speciellt då många tankblandningar kan ge beläggningar. Läs etiketten för det sist använda medlet för rengöring av sprutan. De flesta beläggningar kan lösas upp genom att sätta sprutan i blöt med 0,5 l All Clear™ Extra per 100 l vatten.

Efter sprutning av alla medel gäller:

Skölj tanken/sprutan efter att dagens sprutarbete är avslutat eller fyll tanken med vatten så sprutrester

inte torkar in, även om samma medel skall användas nästa dag. Speciellt kan tankblandningar med "EC" formuleringar och/eller mikronäringsämnen ge beläggningar i tanken som kan vara mycket svårt att få bort om de torkar in. Sprutan skall vara korrekt kalibrerad och utsprutningen skall ske så att överlappningar undviks.

Rengöring av sprututrustningen efter Ratio® Super SX®:

VID DÅLIGA RUTINER FÖR TVÄTTNING OCH OTILLRÄCKLIG VATTENVOLYM VID SKÖLJNINGEN, KAN RESTER AV PRODUKTEN FINNAS KVAR I SPRUTAN. EFTERFÖLJANDE ANVÄNDNING AV SPRUTAN I ANDRA GRÖDOR ÄN STRÅSÄD, KAN DÅ RESULTERA I SKADOR PÅ GRÖDORNA.

FÖR ATT UNDVIKA SKADOR PÅ ANDRA GRÖDOR ÄN STRÅSÄD EFTER SPRUTNING MED PRODUKTEN, TVÄTTA NOGGRANT ALL UTRUSTNING OMEDELBART EFTER AVSLUTAD SPRUTNING, BÅDE INVÄNDIGT OCH UTVÄNDIGT, GENOM ATT FÖLJA PROCEDUREREN NEDAN:

Starta alltid med en ren tank och sprutsystem. Rengör utrustningen noggrant omedelbart efter användningen.

1. Tvätta noggrant och fullständigt alla tankens inre ytor, inklusive locket, med rent vatten (använd minst 10 % av tankens kapacitet), så att alla rester och avlagringar tas bort. Spola pump, filter och bom efter att silar, munstycken och filter har tagits bort (tvätta dessa separat). Töm ur resten av tvättvattnet från tanken.
2. Upprepa tvätt, spolning och tömning.
3. Ta hand om skölvattnet enligt nationella och lokala bestämmelser. Se till, att tvätt- och skölvatten inte spolas ut så att det orsakar skada på träd eller känsliga grödor eller kan förorena yt- eller grundvatten.

Tomemballage

Allt tomemballage sköljs omsorgsfullt (minst 3 ggr) med vatten som hålls i spruttanken och används vid bekämpningen. Tom förpackning får inte återanvändas. Preparatrester och brukad förpackning är farligt avfall och ska lämnas för destruktion. Kontakta kommunens miljö- och hälsoskydds-

förvaltning för information om avfallshantering. Rengjort tomemballage bör lämnas för energi-återvinning vid härför avsedd uppsamlingsplats inom kommunen. (Vi är anslutna till SvepRetur, tel 0370-17385, info@svepretur.se).

Förvaring

Förvara produkten på en torr, sval och frostfri plats för att på bästa sätt bevara dess hållbarhet. Ratio® Super SX® bryts inte ned om det lagras på torr plats i obruten förpackning. Förorena inte vatten, mat eller djurfoder genom förvaring eller avfall. Förvara alltid Ratio® Super SX® i originalförpackningen.

Att beakta

Rekommendationerna för produktens användning är utarbetade genom fältförsök med normal variation av yttre betingelser. Tillverkaren fråntar sig ansvaret för oförutsedda omständigheter beträffande väder, jordart, resistens, användningssätt, blandning med andra produkter, nya sorter, och andra faktorer som kan påverka produktens effekt. Sådana faktorer kan ge oönskade symptom på grödan eller försämra ogräseffekten. Minskad dosering ger alltid osäkrare

ogräseffekt och förutsätter optimala betingelser för att omsprutning skall undvikas. Tillverkaren kan ej heller hållas ansvarig för skada som uppkommer genom slarv eller oskicklig användning av produkten. Varans kvalitet garanteras endast om den erhållits och förvarats i slutna originalförpackning.

Köp av detta material medför inga rättigheter under patent i länder utanför Sverige.

DuPont Sverige AB Box 914 195 05 Arlandastad.

© Registrerat varumärke av E. I. du Pont de Nemours & Co. (Inc.): ALLY, RATIO, CDQ, EXPRESS, HARMONY, SX.

™ Registrerat varumärke av Service chemicals: ALL CLEAR.

